

ПЕРСОНАЛ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

STAFF OF PUBLIC ADMINISTRATION

Гусар О.А.,
*старший викладач кафедри
 конституційного і адміністративного права
 Юридичного інституту
 Національного авіаційного університету*

У статті досліджуються проблеми персоналу публічної адміністрації. Аналізується нормативне і доктринальне розуміння категорій «персонал» і «публічна адміністрація». Розглянуто адміністративно-правовий статус осіб, які перебувають на політичній службі; осіб, які перебувають на державній службі; осіб, які перебувають на службі у сфері місцевого самоврядування.

Ключові слова: виконавча влада, державна служба, персонал, політична служба, публічна адміністрація, служба в органах само-врядування.

В статье исследуются проблемы персонала публичной администрации. Анализируется нормативное и доктринальное понимание категорий «персонал» и «публичная администрация». Рассмотрен административно-правовой статус лиц, которые находятся на политической службе; лиц, которые находятся на государственной службе; лиц, которые находятся на службе в сфере местного самоуправления.

Ключевые слова: государственная служба, исполнительная власть, персонал, политическая служба, публичная администрация, публичная служба, служба в органах самоуправления.

The paper investigates the problems of public administration staff. Examines the normative and doctrinal understanding of categories of «personnel» and «public administration». Considered administrative and legal status of persons who are in political office, the persons who are in public service, the persons who are serving in the field of local self-government.

Key words: public service, the executive branch, the staff, the political office, public administration, public with service, service to self-government.

В українському праві під «персоналом» розуміють сукупність працівників певної галузі (або юридичної особи), які перебувають в організаційно-правовому зв'язку і за-безпечують виконання відповідних функцій і завдань [1].

Термін «персонал» використовується в нормативних актах. Так, у Повітряному кодексі під авіаційним персоналом розуміються особи, які пройшли спеціальну фахову підготовку, мають відповідне свідоцтво і здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження. Крім авіаційного, він виділяє персонал експлуатаційний, персонал забезпечення авіаційної безпеки, персонал з наземного обслуговування [2]. Закони «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 і «Про дипломатичну службу» від 20.09.2001 регламентують статус обслуговуючого персоналу. Закон «Про телекомунікації» від 18.11.2003 до персоналу оператора провайдера телекомунікацій відносить всіх працівників, які перебувають із ним у трудових відносинах. Закон «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 23.06.2005 до її персоналу включає: а) осіб рядового і начальницького складу; б) спеціалістів, які не мають спеціальних звань; в) осіб, які працюють за трудовими договорами [3].

Нормативне розуміння терміну і поняття «персонал» створило умови для формулювання відповідної дефініції: «Персонал – основний штатний склад працівників, які виконують функції та завдання, визначені посадовою інструкцією, з метою досягнення поставлених перед ним цілей [4, с. 66].

У наукових джерелах запроваджено бачення щодо структури персоналу. На думку Т.Є. Кагановської, персонал державного органу здебільшого складається з трьох частин: політичний персонал, що охоплює тих осіб, що безпосередньо виконують повноваження державних органів; адміністративний персонал, що охоплює державних службовців, які діють у межах державної служби; допоміжний організаційно-технічний персонал, що належить до категорії найманіх працівників [5, с. 46].

Нормативна[6] і наукова детермінація персоналу державного управління обумовили доцільність наукового пошуку щодо персоналу публічної адміністрації.

Як справедливо зазначає В.К. Колпаков [7, с. 36], категорія «публічна адміністрація» вже фактично займає місце, яке в радянському адміністративному праві належало категорії «державне управління». Сьогодні наукове осмислення і подальша розробка теорії публічної адміністрації є одним із головних напрямків доктринального оновленням адміністративного права України, важливим підґрунтам його трансформації в сучасну юридичну галузь європейського змісту.

Публічна адміністрація як правова категорія має два виміри: функціональний та організаційно-структурний. При функціональному підході – це діяльність відповідних структурних утворень по виконанню функцій, спрямованіх на реалізацію публічного інтересу. Зазначену діяльність запропоновано позначати терміном «публічне адміністрування».

При організаційно-структурному підході публічна адміністрація – це сукупність органів, які утворюються для здійснення (реалізації) публічної влади. В українському праві публічною владою визнається: а) влада народу, як безпосереднє народовладдя; б) державна влада – законодавча, виконавча, судова; в) місцеве самоврядування [8, с. 196].

Зазначене є підставою для висновку про те, що публічну владу в Україні здійснюють: 1) Верховна Рада України (парламент), Президент України (як владний інститут), місцеві ради. Ці суб'екти реалізують владу народу, що знаходить вираз у виборчих процесах; 2) органи та установи, що реалізують державну владу (наприклад, органи виконавчої влади, суди та інші); 3) органи та установи, що реалізують місцеве самоврядування (наприклад, виконавчі комітети місцевих рад).

Таким чином, публічна адміністрація – це система організаційно-структурних утворень, які на законних підставах набули владних повноважень для їх реалізації в публічних інтересах.

Кожний із наведених компонентів публічної адміністрації реалізує свою компетенцію через діяльність відповідного персоналу. Він поділяється на а) осіб, які пере-

бувають на політичній службі; б) осіб, які перебувають на державній службі; в) осіб, які перебувають на службі у сфері місцевого самоврядування. Узагальнюється діяльність персоналу публічної адміністрації в понятті «публічна служба».

Передумови детермінації політичної служби містяться в Законі «Про державну службу» (1993), який у ст. 9 встановив: «Правовий статус Президента України, Голови Верховної Ради України та його заступників, голів постійних комісій Верховної Ради України та їх заступників, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, Голови та членів Конституційного Суду України, Голови та суддів Верховного Суду України, Голови та суддів вищого спеціалізованого суду України, Генерального прокурора України та його заступників регулюється Конституцією та спеціальними законами України».

29 травня 2001 року Президент України видає указ «Про чергові заходи щодо дальшого здійснення адміністративної реформи» [9], де визначає, що посади членів Кабінету Міністрів України належать до політичних посад і не відносяться до категорій посад державних службовців. Для управління апаратом міністерств запроваджуються посади державних секретарів міністерств (їх ліквідували через два роки).

Цей указ є першим нормативним документом, який розмежував політичні й адміністративні посади і заклав підстави для формування політичної служби як виду публічної служби.

Подальше регулювання в цій сфері здійснено Законами «Про Кабінет Міністрів України» (2010) і «Про центральні органи виконавчої влади» (2011).

У законі «Про Кабінет Міністрів України» з цього приводу вказано, що посади членів Кабінету Міністрів України належать до політичних посад, на які не поширюється трудове законодавство та законодавство про державну службу (ст. 6).

Прагнення відмежувати посади членів Кабінету Міністрів від усіх інших державних чиновників цілком узгоджується з існуючим у теорії уявленням про необхідність розподілу політики й адміністрування в межах виконавчої гілки влади [10, с. 124].

У законі «Про центральні органи виконавчої влади» політичними визначені посади першого заступника міністра та заступника міністра (в разі введення), а також підкреслено, що на них не поширюється трудове законодавство та законодавство про державну службу (п. 5 ст. 9). Цей самий закон (п. 1 ст. 10) встановив, що міністр має заступника міністра – керівника апарату, який є державним службовцем.

Таким чином, політична служба як вид публічної служби постає юридичною реальністю правової системи України.

Політичний характер діяльності осіб, які обіймають державні політичні посади, характеризується тим, що вони визначають державну політику в усіх сферах суспільного життя з метою розв’язання стратегічних проблем економічного і соціального розвитку суспільства.

У політичній службі як виді публічної служби виділяються: а) служба на посту Президента України; б) служба на посадах народних депутатів; в) служба на посадах членів Кабінету Міністрів України; г) служба на інших політичних посадах.

Специфіка статусу державного політичного службовця характеризується: а) особливим порядком обрання (призначення) на посади, який регламентується, насамперед, Конституцією України; б) особливим порядком звільнення і припинення повноважень відповідних осіб; в) наявністю особливого виду відповідальності, а саме політичної відповідальності, яка виявляється в таких заходах, як: усунення з посади, оголошення недовіри, від-

ставка, необрання на посаду повторно; г) оплатою праці за публічні кошти.

Також зазначимо, що статус політичної посади: а) не передбачає обов’язкової належності відповідних осіб до певної політичної партії; б) не виключає такої можливості. Тобто на відміну від адміністративних посад до осіб, які обіймають політичні посади, не ставиться вимога щодо політичної нейтральності при виконанні своїх посадових обов’язків.

Таким чином, державні політичні посади не належать до посад державної служби, а службовці, які їх обіймають, є політичними діячами держави (політичними державними службовцями, або державними діячами).

Основним нормативним актом, який регламентує державну службу в Україні, є Закон від 17 листопада 2011 р. «Про державну службу» [11]. Він визначив її принципи, правові та організаційні засади, а також умови та порядок реалізації громадянами України права на державну службу.

Таким чином, на законодавчу рівні були встановлені нормативні регулятори щодо розмежування державної служби і звичайної трудової діяльності, регламентованої Кодексом законів про працю.

Необхідність такого розмежування зумовлена призначенням державної служби, яке полягає в забезпеченні виконання завдань держави з утвердження прав і свобод людини, охорони і захисту публічних інтересів. Їх практична реалізація покладена на державних службовців – осіб, які перебувають на державній службі. Вони є кадровим складом чи персоналом державних органів і фактично перебувають на службі у державі на умовах публічно-правового договору з нею.

Їх функції щодо служжіння державі, об’єктивовані в конкретних посадових обов’язках, які визначають правовий статус відповідної особи в період її перебування на відповідній посаді.

Виходячи із зазначеного, Закон «Про державну службу» врегульовує не всі службові відносини між державними структурами (органами, установами, підприємствами, організаціями) і працюючими в них особами. Він стосується лише службовців, які займають особливі посади. Це посади, які визначені законодавством як посади державної служби. Відповідно до цього суб’єктами відносин державної служби є особи, які на такі посади призначенні.

Відмежування посад державної служби від політичних та інших посад у сфері функціонування органів держави здійснено в ст. 2 Закону «Про державну службу». Вона встановила, що дія цього закону не поширюється на: 1) Президента України, членів Кабінету Міністрів України, перших заступників та заступників міністрів; 2) народних депутатів України; 3) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; 4) депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; 5) суддів; 6) працівників прокуратури, які мають класні чини; 7) працівників державних органів, які виконують функції з обслуговування; 8) працівників державних підприємств, установ та організацій; 9) військовослужбовців, а також осіб органів внутрішніх справ та інших органів (пенітенціарних, МНС, фельд’єгерської служби та ін.), які мають спеціальні звання.

Норми закону закріплюють низку визначень у сфері державної служби. Насамперед, це визначення: а) державної служби, б) державного службовця, в) посади державної служби. Державна служба – професійна діяльність державних службовців: а) з підготовки пропозицій щодо формування державної політики, б) забезпечення її реалізації, в) надання адміністративних послуг. Державний службовець – громадянин України, який: а) займає посаду державної служби, б) одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету, в) здійснює встановлені для цієї посади повноваження. Посада державної служби – визначена структурою і штатним розписом первинна

структурна одиниця державного органу, за якою закріплено частика компетенції цього органу у вигляді посадових обов'язків.

Вихідними позиціями щодо регламентації державної служби є встановлення: 1) її принципів і правових засад; 2) умов реалізації права на державну службу; 3) нормативного забезпечення здійснення державної служби; 4) статусу державного службовця; 5) методів і форм управління державною службою.

Принципи державної служби як базові положення, які мають доктринальний і нормативний вимір [12, с. 35], сформульовані в ст. 3 Закону «Про державну службу». Ними є: 1) верховенство права; 2) патріотизм та служжіння Українському народу; 3) законність; 4) рівний доступ до державної служби; 5) професіоналізм; 6) добросердечність; 7) політична неупередженість; 8) прозорість діяльності; 9) персональна відповідальність державного службовця.

Правові засади державної служби подає ст. 4 «Правове регулювання державної служби». Вона встановила, що державна служба регламентується Конституцією України, Законом України «Про державну службу», іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань державної служби (Національне агентство України з питань державної служби. Утворено Указом Президента України від 18 липня 2011 р.), інших центральних органів виконавчої влади, виданими в межах їх повноважень у випадках, визначених законом.

Умови і порядок реалізації громадянами України права на державну службу в основному визначені в ст. 15 – 19 глави першої «Загальні умови вступу на державну службу»; ст. 20 – 24 глави другої «Конкурс на зайняття вакантних посад державної служби»; ст. 25 – 26 глави третьої «Призначення на посаду державної служби».

Право на державну службу мають громадяни України: а) яким виповнилося 18 років; б) які вільноолодіють державною мовою; в) які відповідають іншим вимогам Закону «Про державну службу».

Важливою умовою реалізації громадянами права на державну службу закон визнає рівень професійної компетентності особи, яка претендує на зайняття посади державної служби (ст. 16). Він визначається якісними і кількісними характеристики: а) освіти претендента, б) стажу його роботи, в) досвіду його роботи.

Вступ на державну службу відбувається шляхом призначення особи на посаду державної служби. Як правило, умовою призначення на посаду є проходження конкурсного відбору. Конкурс включає: а) іспит, б) співбесіду. Проводить конкурс і приймає відповідне рішення конкурсна комісія.

Комісія може внести пропозицію про призначення на посаду державної служби з випробуванням. Мета випробування – підтвердження рівня професійної компетентності відповідної особи. Строк випробування – від 60 до 120 календарних днів.

Обов'язковою умовою призначення на посаду державної служби вперше є складання присяги (ст. 18). Присяга виголошується в присутності державних службовців відповідного підрозділу державного органу. Про складення присяги робиться запис у трудовій книжці державного службовця.

Нормативне забезпечення здійснення державної служби відбувається шляхом визначення в Законі «Про державну службу»: а) класифікації посад державної служби; б) змісту проходження державної служби; в) порядку припинення державної служби; г) особливостей дисциплінарної відповідальності державних службовців.

Класифікація посад державної служби встановлена ст. 6 Закону «Про державну службу». Відповідно до неї всі посади залежно від характеру та обсягу посадових обов'язків поділяються на п'ять груп. У кожній групі виокремлюються

четири підгрупи. Посади в групах і підгрупах розташовані за адміністративно-службовою ієрархією. Місце посади визначається юридичною силою її компетенції, на яку впливають: а) зміст роботи; б) обсяг повноважень; в) рівень відповідальності. Чим більше юридична сила посадової компетенції, тим вищий щабель ієрархічних сходів вона займає. Сукупність наведених чинників утворює статусні ознаки посад державної служби.

Так, наприклад, керівні посади в Адміністрації Президента України, Раді національної безпеки і оборони України, Апараті Верховної Ради України, Секретаріаті Кабінету Міністрів України віднесені до першої групи. Посади в допоміжних органах, створених Президентом України, – до другої групи. Посади в органах, юрисдикція яких поширюється на територію кількох областей, – до третьої групи. Посади в органах, юрисдикція яких поширюється на територію міста районного значення, – до четвертої групи. Посади, які не передбачають здійснення керівних функцій, – до п'ятої групи.

Зміст проходження державної служби вміщує: а) диференціацію державних службовців шляхом встановлення рангів; б) встановлення правила внутрішнього службового розпорядку; в) оцінювання результатів службової діяльності; г) підвищення рівня професійної компетентності; д) просування по службі; е) переведення державного службовця; ж) відрядження; з) зміну істотних умов служби; и) стаж державної служби; к) ведення особової справи державного службовця.

На законодавчому рівні визначені головні компоненти адміністративно-правового статусу державного службовця. Ними є: а) права державного службовця; б) обов'язки державного службовця; в) обмеження щодо державної служби.

Права державного службовця формулюються в ст. 10 Закону «Про державну службу». Відповідно до неї він має право: 1) на повагу до своєї особистості, гідності, справедливе і шанобливе ставлення до себе з боку керівників, співробітників та інших осіб; 2) чітке визначення своїх посадових обов'язків та матеріально-технічне забезпечення їх виконання; 3) доступ до необхідної для виконання посадових обов'язків інформації; 4) оплату праці залежно від займаної посади державної служби, результатів службової діяльності, стажу державної служби та рангу державного службовця; 5) підвищення рівня професійної компетентності за рахунок державних коштів; 6) просування по службі; 7) відпустку, соціальне та пенсійне забезпечення відповідно до закону; 8) безпечні умови праці; 9) проведення службового розслідування за його вимогою з метою зняття безпідставних, на його думку, звинувачень або підоозрі; 10) безперешкодне ознайомлення з документами щодо проходження ним державної служби.

Обов'язки державного службовця формулюються в ст. 11 Закону «Про державну службу». Відповідно до неї він зобов'язаний: 1) діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України; 2) додержуватися принципів державної служби; 3) з повагою ставитися до державних символів України; 4) сумлінно виконувати свої посадові обов'язки; 5) виконувати в межах посадових обов'язків рішення органів влади, а також накази, розпорядження та доручення керівників, надані в межах їх повноважень; 6) додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції; 7) додержуватися встановлених законодавством правил професійної етики державного службовця; 8) запобігати виникненню конфлікту інтересів під час проходження державної служби; 9) додержуватися правил внутрішнього службового розпорядку; 10) підвищувати рівень своєї професійної компетентності.

Органічною частиною статусу державного службовця є обмеження щодо державної служби. Аналіз чинного законодавства свідчить про наявність двох видів обмежень:

по-перше, це обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу; по-друге, це обмеження, пов'язані з проходженням служби.

Відповідно до першого виду обмежень на державну службу не може вступити особа, яка: 1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатністю якої обмежена; 2) має судимість за вчинення умисного злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку; 3) відповідно до вироку суду позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обійтися відповідні посади; 4) піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили; 5) має громадянство іншої держави; 6) після призначення буде безпосередньо підпорядкова близьким особам; 7) входить до складу виконавчого органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку; 8) займається підприємницькою діяльністю; 9) не відповідає вимогам до освітньо-кваліфікаційного рівня та досвіду роботи (ст. 16 закону «Про державну службу»).

Обмеження другого виду поділяються на: а) обмеження загального порядку і б) обмеження щодо запобігання і протидії корупції.

Обмеження загального порядку полягають в тому, що державний службовець, по-перше, не має права організовувати страйки та брати в них участь; по-друге, під час виконання службових обов'язків не має права вчиняти дії, що демонструють його політичні погляди або свідчать про особливе ставлення до певних політичних партій.

Обмеження щодо запобігання і протидії корупції сформульовані в Законі від 7 квітня 2011 року «Про засади запобігання і протидії корупції» [13]. Зазначений закон встановлює такі види обмежень: 1) щодо використання службового становища; 2) щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності; 3) щодо одержання дарунків чи пожертв; 4) щодо роботи близьких осіб; 5) щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування.

Служба в органах місцевого самоврядування регулюється Законом від 7 червня 2001 року «Про службу в органах місцевого самоврядування» [14]. Цей Закон регулює правові, організаційні, матеріальні та соціальні умови реалізації громадянами України права на службу в органах місцевого самоврядування, визначає загальні засади діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, їх правовий статус, порядок та правові гарантії перебування на службі в органах місцевого самоврядування.

Він встановлює, що Служба в органах місцевого самоврядування – це професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом.

Посадами в органах місцевого самоврядування є: 1) виборні посади, на які особи обираються територіальною

громадою; 2) виборні посади, на які особи обираються або затверджуються відповідною радою; 3) посади, на які особи призначаються відповідним головою.

Основними обов'язками посадових осіб місцевого самоврядування є: 1) додержання Конституції і законів України, інших нормативно-правових актів; 2) додержання прав та свобод людини і громадянина; 3) збереження державної таємниці, інформації про громадян, що стала їм відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків, а також іншої інформації, яка згідно із законом не підлягає розголошенню; 4) постійне вдосконалення організації своєї роботи, підвищення професійної кваліфікації; 5) сумлінне ставлення до виконання службових обов'язків, ініціативність і творчість у роботі; 6) шанобливе ставлення до громадян та їх звернень; 7) недопущення дій чи бездіяльності, які можуть зашкодити інтересам місцевого самоврядування та держави.

Посадова особа місцевого самоврядування має право: 1) на повагу особистої гідності, справедливе і шанобливе ставлення до себе з боку керівників, співробітників і громадян; 2) на оплату праці залежно від посади, яку вона займає, рангу, який їй присвоєно, якості, досвіду та стажу роботи; 3) на просування по службі відповідно до професійної освіти, результатів роботи та атестації; 4) на безпечні та необхідні для високопродуктивної роботи умови праці; 5) на соціальний і правовий захист; 6) отримувати в порядку, встановленому законодавством, необхідні для виконання своїх службових обов'язків матеріали; 6) у порядку і в межах, встановлених законом, отримувати інформацію щодо своєї особової справи; 7) вимагати проведення службового розслідування з метою спростування безпідставних, на її думку, звинувачень або підозри щодо неї; 8) захищати свої законні права та інтереси.

На службу в органах місцевого самоврядування не можуть бути прийняті особи: 1) визнані судом недієздатними; 2) які мають судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята в установленому законом порядку; 3) які позбавлені права займати відповідні посади; 4) які в разі прийняття на службу в органах місцевого самоврядування будуть безпосередньо підпорядковані або підлеглі особам, що є близькими родичами чи своїками. Посадові особи місцевого самоврядування не мають права вчинити дії, передбачені антикорупційним законодавством.

З аналізу нормативного супроводження системи органів місцевого самоврядування випливає, що сутністю діяльності їх персоналу має бути не постійне надання соціальної підтримки, а забезпечення вжиття випереджувальних заходів щодо недопущення зубожіння, безробіття, втрати здоров'я тощо шляхом стимулювання розвитку людей, підвищення їхньої ролі в суспільстві, розширення можливостей вибору способу життя, можливостей прийняття рішень щодо своєї долі, але водночас і посилення відповідальності за прийняті рішення та його виконання [4, с. 23].

Ефективна реалізація цього завдання, передусім, залежить від персоналу самоврядних органів, його здатності грамотно забезпечувати потреби відповідних громад в управлінні й адміністративних послугах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Коваленко В.Л. Персонал / В.Л. Коваленко // Юридична енциклопедія: В 6 т. Т. 4. / Редкол. : Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін.— К.: Видавництво «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, 2002. — С. 506.
2. Відомості Верховної Ради України. — 2011. — № 48-49. — Ст. 536.
3. Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 30 — Ст. 409.
4. Державна кадрова політика в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : наук. доп. / авт. кол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю.П. Сурмін та ін. ; за заг.ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К.О. Ващенка, д-ра соц. наук, проф. Ю. П. Сурміна (кер. проекту). — К. : НАДУ, 2012. — 72 с.
5. Кагановська Т.Є. Адміністративно-правові засади кадрового забезпечення державного управління в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Кагановська Тетяна Євгенівна. — К., 2012. — 424 с.
6. Стратегія державної кадрової політики на 2012-2020 роки : Схвалена Указом Президента України від 01.02.2012р. №45/2012 // Офіційний вісник Президента України. — 2012. — №4. — Ст. 127.
7. Колпаков В.К. Предмет адміністративного права: сучасний вимір / Валерій Костянтинович Колпаков // Юридична Україна. — 2008. — № 3. — С. 33 – 38.

8. Погорілко В.Ф. Публічна влада / В.Ф. Погорілко // Юридична енциклопедія: В 6 т. Т.5. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, 2003. – 736 с.
9. Про чергові заходи щодо подальшого здійснення адміністративної реформи: Указ Президента України від 29 травня 2001 року № 345 // Офіційний вісник України від 15.06.2001 – 2001 р., № 22, стор. 30, ст. 985.
10. Армаш Н.О. Державні політичні діячі : становлення та перспективи їх адміністративно-правового статусу : монографія / Н.О. Армаш. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – 316 с.
11. Офіційний вісник України. – 2012. – № 4 – Ст. 115.
12. Коломоєць Т.О., Германюк М.О. Система принципів державної служби як базових положень підгалузі адміністративного права: теоретико-правовий та нормативний аспекти / Тетяна Олександровна Коломоєць, Маргарита Олегівна Германюк – ЗНУ, 2012. – 216 с.
13. Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
14. Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.

УДК 342. 97: 35 (477)

STAFF OF PUBLIC ADMINISTRATION

ПЕРСОНАЛ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Hussar O.A.,

*Senior Lecturer constitutional and administrative law
Law Institute National Aviation University*

The paper investigates the problems of public administration staff. Examines the normative and doctrinal understanding of categories of «personnel» and «public administration». Considered administrative and legal status of persons who are in political office, the persons who are in public service, the persons who are serving in the field of local self-government.

Key words: public service, the executive branch, the staff, the political office, public administration, public with service, service to self-government.

У статті досліджуються проблеми персоналу публічної адміністрації. Аналізується нормативне і доктринальне розуміння категорій «персонал» і «публічна адміністрація». Розглянуто адміністративно-правовий статус осіб, які перебувають на політичній службі; осіб, які перебувають на державній службі; осіб, які перебувають на службі у сфері місцевого самоврядування.

Ключові слова: виконавча влада, державна служба, персонал, політична служба, публічна адміністрація, служба в органах само-врядування.

В статье исследуются проблемы персонала публичной администрации. Анализируется нормативное и доктринальное понимание категорий «персонал» и «публичная администрация». Рассмотрен административно-правовой статус лиц, которые находятся на политической службе; лиц, которые находятся на государственной службе; лиц, которые находятся на службе в сфере местного самоуправления.

Ключевые слова: государственная служба, исполнительная власть, персонал, политическая служба, публичная администрация, публичная служба, служба в органах самоуправления.

The Ukrainian law under the «Personnel» means a series of industry specific employees (or entity) who are in the organizational and legal communication and provide the relevant functions and tasks [1].

The term «personnel» is used in the regulations. Thus, under the Air Code of pilots understood people who had special professional training, with a certificate and perform flying operation, aircraft maintenance, air traffic management, technical operation of ground communications, navigation and surveillance. In aviation, it provides operational staff, the staff of aviation security, ground handling personnel [2]. Law «On Service in Local Government» of 07.06.2001 and «On Diplomatic Service» 20/09/2001 regulate the status of staff. Law «On Telecommunications» dated 18.11.2003 to the staff telecommunications service provider carries all employees who are with him in labor relations. Law «On the State Penal Service of Ukraine» from 23.06.2005 to its personnel include: a) servicemen and officers, and b) experts who have specialized degrees c) persons employed under employment contracts. [3]

Normative understanding of the concept of «personal» created the conditions for the formulation of an appropriate definition of «staff – basic staffing employees that perform the functions and tasks defined job description in order to achieve its goals [4, p. 66].

In scientific sources introduced a vision for the structure of personnel. According T.E. Kaganovska, the staff of the public body mainly consists of three parts: a personnel policy that covers those that directly serve the powers of state bod-

ies, administrative staff, covering civil servants, acting within the civil service, organizational support and technical staff belonging to categories of employees [5, p. 46].

Normative [6] and the scientific determination of public administration staff led the feasibility of scientific research on public administration staff.

As noted by Dr. Kolpakov [7, p. 36], the category of «public administration» has actually takes place, which in the Soviet administrative law belonged to the category of «governance». Today, scientific understanding and further development of the theory of public administration is one of the main areas of doctrinal updating administrative law Ukraine, an important basis for its transformation into a modern European legal area content.

Public Administration as a legal category has two dimensions: functional, organizational and structural. In the functional approach – a relevant business entities to implement features aimed at the realization of public interest. The following suggested activities denoted by the term «public administration».

At the organizational and structural approach public authorities – a collection of bodies formed for the implementation (realization) of public power. The Ukrainian law recognized public authority: a) the government of the people, as a direct democracy, and b) state government – legislative, executive, judicial, and c) local government [8, p. 196].

The above is the basis for the conclusion that the public authorities in Ukraine is carried out: 1) the Verkhovna Rada of